

עזרי מעם השם עושה שמים וארץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתֵּנָא הָאֱלֹמִי רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זִיע"א

וּבּו: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֲדָשׁ", "תַּקּוּנֵי הַזֵּהָר"

מִנְקֹד

❧ זֵהָר חֲדָשׁ בְּרֵאשִׁית ❧

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עִם פֶּרוּשׁ קַל וְנֶחֱמָד לְמַעַן יְרוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מחולק ל- תתק"ס (960) קונטרסים

ל"ב כרכים של ל' חלקים

כרך כ"ז - חלק כ"ד

קונטרס 804

מופץ ללא מטרת רווח כלל - לקירוב הגאולה ברחמים

בְּסִפְרָא דָּא יִפְקֹון בֵּיה מִן גְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי

יחד שבטי ישראל לסיום כל ספר הזוהר בדקות ספורות

"קודשא בריך הוא אורייתא וישראל חד הוא"

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"

אָדָר א' תשע"א לפ"ק - בעיה"ק בית שמש תובב"א

מן החמה. וכן בכל שית אלפי שנין שאין אורות חדשים בנוקבא עצמה רק במה שבאה בזיווגה עם ז"א ומקבלת ממנה (מן החמה שהיא הז"א) אור החסדים, אבל באלף הז' אז הנוקבא סוד הלבנה יהיה לה אור מעצמה, במה שאור החמה סוד התיקונים שנעשו בשית אלפי שנין, שהיא שליטת הדכורא בחינת חמה, יעלו למדרגת בינה, והם יוסיפו בנוקבא עצמה אור, בסוד הארת בינה, שהיא שביעאה עלייהו, והוא אור שבעת הימים.

אות ר'

51. רבי שמעון בר יוחאי רבי אלעזר

👉 בגימטריא (1435) כמנין 👈

ישראל יגאלו בזכות אבות

[כמו שכתוב בגמרא סוכה (דף מ"ה ע"ב): ואמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין מיום שנבראתי עד עתה ואילמלי אליעזר בני עמי מיום שנברא העולם ועד עכשיו ואילמלי יותם בן עוזיהו עמנו מיום שנברא העולם עד סופו ואמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי ראיתי בני עלייה והן מועטין אם אלף הן אני ובני מהן אם מאה הם אני ובני מהן אם שנים הן אני ובני הן, עכ"ל. ובזכות הנדבקים בתורת הרשב"י זי"ע נגאל במהרה ברחמים].

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזה (זה חלק ג') דף קנ"ג: ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף כלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפנות, כל אחד נוטל שכר כאילו עשה כולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר כאילו למד הש"ס כולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מכיר אותך, ואתה מכיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמור בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כולו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושיה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "וקראתם דרור בארץ" אב"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, ששים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי בן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטר בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי כהונה חלק אר"ח סי' י"ג)... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדולתו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עכ"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם היום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועוד – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובנודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובנודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שפירשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגוון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על כן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובנודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה ה'א – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עכ"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על כן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמוח לאבינו שבשמים – על כן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדך ובהשתחויה, שנקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מכדילים בינינו לביניך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח גיחוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינתינו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריה אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה: (תפלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד כ"י בוא"ו כ"ן ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עוינו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמות כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) כי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלימודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרה על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

תפלה לרפואות וישועות

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה כמזה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמן את פי ללמוד בספר הזהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשתו) [לרפואות...] [ישועות ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו [וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארירי ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

אות ש'

52. שבטי ישראל לומדים זוהר

👉 בגימטריא (1210) כמנין 👈

פשט רמז דרש סוד

[יש בתורה ארבעה חלקי פרד"ס ובהתאחדות כל שבטי ישראל בלימוד הזוהר הקדוש, זוכים לקבל את חלק נשמתו בתורה בכל חלקי הפרד"ס].

אות ת'

53. תשובה עם ספר הזוהר

👉 בגימטריא (1386) כמנין 👈

הקב"ה הוא אוהב רק אותי

[תחזור בתשובה ותלמד זוה"ק ובכך תזכה לאהבת ה' יתברך, ודע שכל הלומד זוהר נקרא בן יחיד אצל ה' יתברך, וכמו שכתוב בזוהר הקדוש שרק מי שלומד תורת הסוד נקרא בבחינת בן].

והעוסק בחכמת הקבלה לדעת רזי התורה וטעמי המצוות על פי סוד, נקרא בן להקדוש ברוך הוא, וקודשא בריך הוא מתפאר בו ברכיע, כמו שאמרו (בתקוני זהר וברעיא מהימנא): אם כבנים אם כעבדים, מאן דאולף רזין דאורייתא, איקרי בן למלכא ולמטרוניתא, ועייל בלא בר, ואית ליה רשות והורמנא לחפש בגנזי דמלכא לאשתעשעא ולקשט, וקודשא בריך הוא אשתבח ליה בפמליא דיליה, עד כאן לשונו. (ספר הברית חלק ב' מאמר יב פרק ה')

וְשָׁמַיִם נִבְרָאוּ מֵאוֹתוֹ הָאֵוֶר
הַנִּשְׁפָּע בָּאלֹהִים, עָשָׂה אוֹתָם
דָּבָר מֵתוֹךְ דָּבָר, וּבָג' דְּכָרִים הִלְלוּ
נַעֲשֶׂה הַמִּשְׁכָּן, שְׁנֶאֱמַר (שמות ל ג)
וְאִמְלֵא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחֻכְמָה
וּבִתְבוּנָה וּבִדְעָתָה. וּשְׁלֹשֶׁתָּן הֵם
בְּמִתְנַת עֲלִיּוֹן, לְכָל אֲשֶׁר יִחְפֹּץ
יִתְּנֵם, שְׁנֶאֱמַר כִּי ה' יִתֵּן חֻכְמָה
מִפִּי דַעַת וּתְבוּנָה.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים (בראשית א).
רַבִּי אֲבָא פִתַּח וְאָמַר (שם טו), בְּיוֹם
הַהוּא בְּרָת ה' אֶת אֲבָרָם בְּרִית
לֵאמֹר. בְּחֻמְשָׁה עֲנִינִים נֶאֱמַר
הַבְּרִית, הָא' הוּא בְּרִית מִלְּהָ, שְׁנֶאֱמַר (שם יז)
וְהִיתָה בְּרִית עוֹלָם. הַב' -
בְּרִית הַקֶּשֶׁת, שְׁנֶאֱמַר (שם ט)
וְהִיתָה לְאוֹת בְּרִית. הַג' - בְּרִית
הַמִּלַּח, שְׁנֶאֱמַר (במדבר יח) בְּרִית
מִלַּח עוֹלָם. הַד' - בְּרִית הַיִּסּוּרִין,
שְׁנֶאֱמַר (דברים כח) אֵלֶּה דְּבָרֵי
הַבְּרִית. הֵה' - בְּרִית הַכְּהֻנָּה,
שְׁנֶאֱמַר (במדבר כח) וְהִיתָה לוֹ
וּלְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֻנָּה עוֹלָם.
וְכֵן שְׁנִתְּנוּ הֵה' בְּרִיתוֹת, לֹא
הִיתָה הַבְּרִית אֵלָּא בְּאֵשׁ, שְׁנֶאֱמַר
(בראשית טו) וְהָיָה תִּנּוּר עֶשֶׂן וּלְפִיד
אֵשׁ וְגו', וְכַתִּיב (שם) בְּיוֹם הַהוּא
בְּרָת ה' אֶת אֲבָרָם בְּרִית לֵאמֹר.
וְהָאֵשׁ הִיתָה בְּרִית בְּתַחֲלָה. וְזֶהוּ
בְּרֵאשִׁית. הוֹצֵא מִשָּׁם אֵשׁ, וְנִשְׁאָר
בְּרִית. כְּלוּמַר בְּרִית א"ש.

רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר, בְּרִית כְּרוּתָה בְּרוּךְ
הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם הָעוֹלָם,
וְעַל מִנְתָּ שִׁיעֲמֹד אֲבָרָהֶם וְיִתְקִים
הָעוֹלָם בְּזִכְרוֹתוֹ, שְׁנֶאֱמַר (בראשית ב)
אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ
בְּהַבְרָאָם - בְּאֲבָרָהֶם. וְאוֹתָהּ
שָׁעָה שְׁכַרְתָּ עִמּוֹ הַבְּרִית בְּאֵשׁ,
עֲמֹד הָעוֹלָם בְּקִיּוּמוֹ, וְזֶהוּ
בְּרֵאשִׁית, בְּרִית אֵשׁ, בְּרָא אֱלֹהִים
אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ כְּדִי
שִׁיעֲמֹד אוֹתָהּ הַבְּרִית אֵשׁ.

וְהַחֲכָמָה אוֹמְרָת, לָמָּה הֵבִיא

וְשָׁמַיִם, נִבְרָאוּ מֵאוֹתוֹ הָאֵוֶר הַנִּשְׁפָּע בָּאלֹהִים,
וְעָשָׂה אוֹתָם דָּבָר מֵתוֹךְ דָּבָר,
וּבִשְׁלֹשָׁה דְּבָרִים הִלְלוּ נַעֲשֶׂה הַמִּשְׁכָּן, שְׁנֶאֱמַר
(שמות לא ג) וְאִמְלֵא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחֻכְמָה
וּבִתְבוּנָה וּבִדְעָתָה. וּשְׁלֹשֶׁתָּן הֵם בְּמִתְנַת עֲלִיּוֹן,
לְכָל אֲשֶׁר יִחְפֹּץ יִתְּנֵם, שְׁנֶאֱמַר (משלי ב ו) כִּי ה'
יִתֵּן חֻכְמָה מִפִּי דַעַת וּתְבוּנָה.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. רַבִּי אֲבָא פִתַּח וְאָמַר,
(בראשית טו יח) בְּיוֹם הַהוּא בְּרָת ה' אֶת
אֲבָרָם בְּרִית לֵאמֹר. בְּחֻמְשָׁה עֲנִינִים נֶאֱמַר
הַבְּרִית, הָא' הוּא בְּרִית מִלְּהָ, שְׁנֶאֱמַר (שם יז)
וְהִיתָה בְּרִית עוֹלָם. הַב' - בְּרִית
הַקֶּשֶׁת, שְׁנֶאֱמַר (שם ט טז) וְהִיתָה לְאוֹת בְּרִית. הַג'
בְּרִית הַמִּלַּח, שְׁנֶאֱמַר (במדבר יח יט) בְּרִית מִלַּח
עוֹלָם. הַד' - בְּרִית הַיִּסּוּרִין, שְׁנֶאֱמַר אֵלֶּה דְּבָרֵי
הַבְּרִית. הֵה' - בְּרִית הַכְּהֻנָּה, שְׁנֶאֱמַר (במדבר כח יג)
וְהִיתָה לוֹ וּלְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֻנָּה עוֹלָם.

וְכֵן שְׁנִתְּנוּ הֵה' בְּרִיתוֹת, לֹא הִיתָה הַבְּרִית
אֵלָּא בְּאֵשׁ. שְׁנֶאֱמַר (בראשית טו יז) וְהָיָה תִּנּוּר
עֶשֶׂן וּלְפִיד אֵשׁ וְגו'. וְכַתִּיב (שם טו יח) בְּיוֹם הַהוּא
בְּרָת ה' אֶת אֲבָרָם בְּרִית לֵאמֹר. וְהָאֵשׁ הִיתָה
בְּרִית בְּתַחֲלָה. וְזֶהוּ בְּרֵאשִׁית, הוֹצֵא מִשָּׁם אֵשׁ,
וְנִשְׁאָר בְּרִית. כְּלוּמַר בְּרִית א"ש.

ר' יוֹחָנָן אָמַר, בְּרִית כְּרוּתָה בְּרוּךְ הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ
הוּא עִם הָעוֹלָם, וְעַל מִנְתָּ שִׁיעֲמֹד אֲבָרָהֶם,
וְיִתְקִים הָעוֹלָם בְּזִכְרוֹתוֹ. שְׁנֶאֱמַר, אֵלֶּה תוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם, בְּאֲבָרָהֶם. וְאוֹתָהּ
שָׁעָה שְׁכַרְתָּ עִמּוֹ הַבְּרִית בְּאֵשׁ, עֲמֹד הָעוֹלָם
בְּקִיּוּמוֹ, וְזֶהוּ בְּרֵאשִׁית, בְּרִית אֵשׁ, בְּרָא אֱלֹהִים
אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ כְּדִי שִׁיעֲמֹד אוֹתוֹ
הַבְּרִית אֵשׁ.

וְהַחֲכָמָה אוֹמְרָת, לָמָּה הֵבִיא הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ

הוא מבויל מים לעולם, בתחלת דינו, ולא דבר אחר. אלא ראה הקדוש ברוך הוא שהעולם נברא בכרית אש, וראה שאם ידין העולם בדין אחר, אפשר שיוכלו הרשעים לעמוד בעולם, מפני אותו ברית אש, כאשר נברא העולם. אלא מה עשה, דן את העולם במים, בדבר הראוי לכבות את האש, כדי להעביר את הרשעים מן העולם, שנמשלו לאש, שנאמר (יחזקאל טו ז) מהאש יצאו והאש תאכלם. רצונו לומר, מהאש יצאו בתחלת העולם כשנברא.

לכן בתחלה אמר אמתה את האדם אשר בראתי במים, שנאמר (ישעיה נד כ) והרשעים פים נגרש, לאחר פן נאמר, מהאש יצאו והאש תאכלם, אמר הקדוש ברוך הוא עד כאן היו נמוקים במים, מכאן ואילך מהאש יצאו והאש תאכלם.

ובשחטאו אחר פן, דן אותם באש, שנאמר (בראשית יב כד) וה' המטיר על סדם ועל עמרה גפרית ואש, ואימתי נתפסם העולם, כשעמדו על הר סיני, ונתמלא כלו אש, שנאמר (דברים ד יא) וההר בער באש עד לב השמים. ר' יצחק אמר, והתורה נהיתה ברית בין השם והעולם, שנמשלה לאש, שנאמר (ירמיה כג כט) הלוא כה דברי פאש, וזהו ברית אש בראשית.

ר' יוחנן פתח, (משלי כג א) בחכמה יבנה בית, שלשה דברים צריך אדם לעשות בדרך העולם, ואלו הן: לבנות בית מושבו, וליטע פרום להתפרנס בו, ואחר כך לקחת לו אשה, ולהוליד בנים, לפרנסם בהם. ולא בדרך השוטים, הלוקחים אשה בתחלה, ואחר כך

הקדוש ברוך הוא מבויל מים לעולם בתחלת דינו ולא דבר אחר? אלא ראה הקדוש ברוך הוא שהעולם נברא בכרית אש, וראה שאם ידין העולם בדין אחר, אפשר שיוכלו הרשעים לעמוד בעולם מפני אותו ברית אש, כאשר נברא העולם. מה עשה? דן את העולם במים, בדבר הראוי לכבות את האש, כדי להעביר את הרשעים מן העולם, שנמשלו לאש, שנאמר (יחזקאל טו ט) מהאש יצאו והאש תאכלם. רצונו לומר, מהאש יצאו בתחלת העולם כשנברא. לכן בתחלה אמר, אמתה את האדם אשר בראתי במים, שנאמר (ישעיה נד כ) והרשעים פים נגרש, לאחר פן נאמר, מהאש יצאו והאש תאכלם. אמר הקדוש ברוך הוא: עד כאן היו נמוקים במים, מכאן ואילך - מהאש יצאו והאש תאכלם.

ובשחטאו אחר פן, דן אותם באש, שנאמר (בראשית יט כד) וה' המטיר על סדם ועל עמרה גפרית ואש. ואימתי נתפסם העולם? כשעמדו על הר סיני, ונתמלא כלו אש, שנאמר (דברים יא) וההר בער באש עד לב השמים. רבי יצחק אמר, והתורה נהיתה ברית בין השם והעולם, שנמשלה באש, שנאמר (ירמיה כג כט) הלוא כה דברי פאש, וזהו ברית אש בראשית.

רבי יוחנן פתח, (משלי כג א) בחכמה יבנה בית - שלשה דברים צריך אדם לעשות בדרך העולם, ואלו הן: לבנות בית מושבו, ולטע פרום להתפרנס בו, ואחר כך לקחת לו אשה, ולהוליד בנים, לפרנסם בהם. ולא בדרך השוטים, הלוקחים אשה

בתחלה, ואחר כך נוטעים כרם, ואחר כך בונים בית.

כי זה שאמר רבי סימון, כל הלוקח לו אשה ואין לו בתחלה במה שיוכל לפרנסה, הרי זה חפשי מן המצות, במתים הנקראים חפשים, שנאמר (תהלים פח) במתים חפשי. ולמה נקרא חפשי? לפי שהוא חפשי מן המצות, מפני שלא יוכל להשתדל בעבודת בוראו, אלא בעבודת אשתו.

רבי יהודה אומר, כאלו לוקח עבודה זרה לעצמו. דאמר רבי יהודה, בתחלה היו החכמים והחסידים לוקחין אשה, ולא היה להם די פרנסתם, וממיתים עצמם ברעב ובצמא, ומניחים כל חיי העולם הזה, ועוסקים בתורה ובמצות ובעבודת בוראם. אבל בזמן הזה, שהעולם טרוד אחר צריף לכוונן בית בתחלה, ולזמן מזונותיו, ואחר כך לקחת אשה, ויכול לעבד בוראו, ולעסק בתורה. כי זה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, אם אין קמח אין תורה.

ואמר רבי יהודה, מאחר שהאדם נושא אשה, אז נקרא עבד ה', מפני שלבו פנוי מלהסתפל בעבירה ובנשים, ומלתור אחר לבו ועיניו, כמו שנאמר (במדבר טו) ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וגו'. לפיכך צריך אדם להשתדל לכוונן בית בראש, ולעשות ישוב בבית.

וכמי אתה למד? מהקדוש ברוך הוא. קדם בנה בית וכווננו, וזמן כל הפרנסה והמזונות קדם שיבא אדם לעולם. וברא את העולם בראש, שהוא הבית. וזמן כל הפרנסה האיד? ברא את הבהמות, ואת החיות, ואת העופות והדגים הצמחים

נוטעים כרם, ואחר כך בונים בית. כי הא דאמר רבי סימון, כל הלוקח לו אשה, ואין לו בתחלה במה שיוכל לפרנסה, הרי זה חפשי מן המצות, במתים הנקראים חפשים, שנאמר (תהלים פח) במתים חפשי. ולמה נקרא חפשי. לפי שהוא חפשי מן המצות, מפני שלא יוכל להשתדל בעבודת בוראו, אלא בעבודת אשתו.

ר' יהודה אומר, כאלו לוקח עבודה זרה לעצמו. דאמר רבי יהודה, בתחלה היו החכמים והחסידים לוקחין אשה, ולא היה להם די פרנסתם, וממיתים עצמם ברעב ובצמא, ומניחים כל חיי העולם הזה, ועוסקים בתורה ובמצות ובעבודת בוראם. אבל בזמן הזה, שהעולם טרוד אחר צריף לכוונן בית בתחלה, ולזמן מזונותיו, ואחר כך לקחת אשה, ויכול לעבד בוראו, ולעסק בתורה. כי הא דאמרו רבותינו זכרונם לברכה, אם אין קמח אין תורה.

ואמר רבי יהודה, מאחר שהאדם נושא אשה, אז נקרא עבד ה', מפני שלבו פנוי מלהסתפל בעבירה ובנשים, ומלתור אחר לבו ועיניו, במה דאת אמר (במדבר טו) ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וגו'. לפיכך צריך אדם להשתדל לכוונן בית בראש, ולעשות ישוב בבית.

וכמי אתה למד, מהקדוש ברוך הוא. קדם בנה בית וכווננו, וזמן כל הפרנסה והמזונות, קדם שיבא אדם לעולם. וברא את העולם בראש, שהוא הבית. וזמן כל הפרנסה האיד? ברא את הבהמות, ואת החיות, ואת העופות והדגים הצמחים והאילנות, שהם זימון (דף ע"ב) כל הפרנסה. לאחר שהכין הבית

והפרנסה, הביא את האדם, וברא אותו ואת אשתו והולידו בנים ועשו ישוב בבית. ועל כן נאמר בראשית, בית ראש. כאשר תבין באותיות, תמצא בי"ת ראש. וכן התחילה התורה בראשית, כלומר בית ראשית, והפל ענין אחד.

ועם כל זה צריך האדם להשתדל בדרך ארץ, ולעשות עתים לתורה, ולהיות עמלו בשני הדרכים האלו, מפני שיגיעת שניהם משפחת עון. ושמה יאמר אדם הריני בן אבות העולם, ממשפחה גדולה, איני ראוי לעשות מלאכה ולא להתבזות. אמר לו, שוטה, כבר קדמך יוצרך, שנאמר בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ, והוא עשה מלאכה קודם שבאת לעולם. ומנא לך. שנאמר מפל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות. קרא אותה מלאכה. וכן וישבת ביום השביעי מפל מלאכתו אשר עשה.

בהא דאמר ר' יוחנן, בא וראה, למה ברא הקדוש ברוך הוא את האדם אחרון לכל הנבראים. אלא ללמדך, שעשה בכל יום ויום מלאכתו, וברא העולם וכל צבאם, וביום הששי שהוא אחרון למלאכתו, ברא בו את האדם. אמר לו לאדם, עד פאן הייתי אני משתדל במלאכה, מכאן ואילך אתה תשתדל בה, וזהו בראשית ברא אלהים, קודם שיבא אדם לעולם.

ואמר רבי יוחנן, למה נברא אדם בצלם אלהים. שנאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו. משל למלך שהיה מושל על המדינה, והיה בונה בירניות ותיקונין לעיר, וכל בני העיר משתעבדין תחתיו. יום אחד המדינה, והיה בונה בירניות ותיקונים לעיר, וכל בני העיר

והאילנות, שהם זמון כל הפרנסה. לאחר שהכין הבית והפרנסה, הביא את האדם, וברא אותו ואת אשתו, והולידו בנים ועשו ישוב בבית. ועל כן נאמר בראשית, בית ראש. כאשר תבין באותיות, תמצא בי"ת ראש. וכן התחילה התורה בראשית, כלומר בית ראשית, והפל ענין אחד.

ועם כל זה צריך האדם להשתדל בדרך ארץ, ולעשות עתים לתורה, ולהיות עמלו בשתי הדרכים האלו, מפני שיגיעת שניהם משפחת עון. ושמה יאמר אדם: הריני בן אבות העולם, ממשפחה גדולה, איני ראוי לעשות מלאכה ולא להתבזות. אמר לו: שוטה, כבר קדמך יוצרך, שנאמר בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ, והוא עשה מלאכה קדם שבאת לעולם. ומנא לנו? שנאמר (בראשית ב) מפל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות. קרא אותה מלאכה. וכן (שם) וישבת ביום השביעי מפל מלאכתו אשר עשה.

כמו זה שאמר רבי יוחנן, בא וראה, למה ברא הקדוש ברוך הוא את האדם אחרון לכל הנבראים. אלא ללמדך, שעשה בכל יום ויום מלאכתו, וברא העולם וכל צבאם, וביום הששי, שהוא אחרון למלאכתו, ברא בו את האדם. אמר לו לאדם: עד כאן הייתי אני משתדל במלאכה, מכאן ואילך אתה תשתדל בה. וזהו בראשית ברא אלהים, קדם שיבא אדם לעולם.

ואמר רבי יוחנן, למה נברא אדם בצלם אלהים, שנאמר (שם א) ויברא אלהים את האדם בצלמו? משל למלך שהיה מושל על משתעבדים תחתיו. יום אחד קרא

לְכָל בְּנֵי הָעִיר, וּמִנָּה עֲלֵיהֶם שׁוֹר אֶחָד שְׁלוֹ. אָמַר: עַד כָּאן הָיִיתִי טוֹרֵחַ בְּכָל צָרְכֵי הָעִיר, וְלַעֲשׂוֹת מִגְדָּלִים וּבִירְנֵינִיּוֹת, מִכָּאן וְאֵילָף הָרִי זֶה כְּמוֹנִי.

כְּעֵינֵן זֶה נֹאמַר בְּאָדָם, וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, וְאָמַר לוֹ: רְאֵה בְּנֵי אֱלֹהִים וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם. וְכָאֲשֶׁר הָיִיתִי מוֹשֵׁל עֲלֵיהָ וּבִנְיָנָהּ אוֹתָהּ כָּכָל חֲפָצִי, כִּי אֶתָּה תִּבְנֶה וְתַעֲשֶׂה מְלָאכָתָה הַעוֹלָם. מִכָּאן וְאֵילָף יִהְיֶה הַכֹּל מְסוּר בְּיָדְךָ, וְכֹלָם יִהְיוּ מְשׁוּעָבָדִים תַּחְתִּיד וִירָאִים מִמֶּךָ, כְּאֲשֶׁר הָיוּ יִרָאִים מִמֶּנִּי, שְׁנֹאמַר (שם טו, ב) וּמוֹרָאֲכֶם וְחִתְכֶּם יִהְיֶה עַל כָּל חַיַּת הָאָרֶץ. וְעַל כֵּן בְּצֵלָם אֱלֹהִים עָשָׂה אוֹתוֹ. וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, לַעֲשׂוֹת כָּל צָרְכֵי הָעוֹלָם וְתִקְוֵנוֹ, כְּאֲשֶׁר הוּא עָשָׂה בַּתְּחִלָּה.

בְּרֵאשִׁית, כְּתוּב (משלי ח) ה' קִנְיִי רֵאשִׁית דְּרוֹכֹ קָדָם מִפְעֻלֵּי מָאֵז. הַפְּסוּק הַזֶּה חוֹזֵר עַל כָּל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא הִתְהַוָּת רֵאשִׁית דְּרוֹכֵי הָאֵל, שֶׁהַתּוֹרָה נִבְרָאת אֵלֶּפֶים שָׁנָה קִדָּם שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם.

שְׁאֵמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר, שִׁבְעָה דְּבָרִים נִבְרָאוּ עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם, וְאֵלֵּוּ הֵם: הַתּוֹרָה, וְגֵן עֵדֶן, וְגִיְהֵנִם, וְכֶסֶף הַכְּבוֹד, וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וְשִׁמּוֹ שֶׁל מֶשִׁיחַ, וְהַתְּשׁוּבָה. וּבַתּוֹרָה בְּרָא אֶת הָעוֹלָם, שְׁנֹאמַר (שם) ה' קִנְיִי וְגו'. וְזֶהוּ בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. רוֹצֵה לֵאמֹר עִם רֵאשִׁית, שֶׁהִיא הַתּוֹרָה, בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בֹּא וְרֵאֵה כִּמָּה הַפֶּרֶשׁ יֵשׁ בֵּין הַתּוֹרָה וְהָעוֹלָם, שֶׁהָעוֹלָם נִבְרָא בְּשֵׁשֶׁת יָמִים, וְהַתּוֹרָה בְּאַרְבָּעִים יוֹם.

וְאֵרְבָּעִים לֵילָה. רַבִּי יוֹחָנָן הֵיךְ הוֹלֵךְ מְקִיסְרִי אַחַת, אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: זֶה הֵיךְ שְׁלִי

קָרָא לְכָל בְּנֵי הָעִיר, וּמִנָּה עֲלֵיהֶם שׁוֹר אֶחָד שְׁלוֹ, אָמַר, עַד כָּאן הָיִיתִי טוֹרֵחַ בְּכָל צָרְכֵי הָעִיר, וְלַעֲשׂוֹת מִגְדָּלִים וּבִירְנֵינִיּוֹת, מִכָּאן וְאֵילָף הָרִי זֶה כְּמוֹנִי.

כְּעֵינֵן זֶה נֹאמַר בְּאָדָם, וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, וְאָמַר לֵיהּ רְאֵה בְּנֵי אֱלֹהִים וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם. וְכָאֲשֶׁר הָיִיתִי מוֹשֵׁל עֲלֵיהָ וּבִנְיָנָהּ אוֹתָהּ כָּכָל חֲפָצִי, כִּי אֶתָּה תִּבְנֶה וְתַעֲשֶׂה מְלָאכָתָה הַעוֹלָם. מִכָּאן וְאֵילָף יִהְיֶה הַכֹּל מְסוּר בְּיָדְךָ, וְכֹלָם יִהְיוּ מְשׁוּעָבָדִים תַּחְתִּיד, וִירָאִים מִמֶּךָ, כְּאֲשֶׁר הָיוּ יִרָאִים מִמֶּנִּי, שְׁנֹאמַר (בראשית טו ב) וּמוֹרָאֲכֶם וְחִתְכֶּם יִהְיֶה עַל כָּל חַיַּת הָאָרֶץ. וְעַל כֵּן בְּצֵלָם אֱלֹהִים עָשָׂה אוֹתוֹ. וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, לַעֲשׂוֹת כָּל צָרְכֵי הָעוֹלָם וְתִקְוֵנוֹ, כְּאֲשֶׁר הוּא עָשָׂה בַּתְּחִלָּה.

בְּרֵאשִׁית, כְּתוּב (משלי ח כב) ה' קִנְיִי רֵאשִׁית דְּרוֹכֹ קָדָם מִפְעֻלֵּי מָאֵז, הַפְּסוּק הַזֶּה חוֹזֵר עַל כָּל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא הִתְהַוָּת רֵאשִׁית דְּרוֹכֵי הָאֵל, שֶׁהַתּוֹרָה נִבְרָאת אֵלֶּפֶים שָׁנָה קִדָּם שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם.

הָאֵמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר, שִׁבְעָה דְּבָרִים נִבְרָאוּ עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם, וְאֵלֵּוּ הֵם: הַתּוֹרָה. וְגֵן עֵדֶן. וְגִיְהֵנִם. וְכֶסֶף הַכְּבוֹד. וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ. וְשִׁמּוֹ שֶׁל מֶשִׁיחַ. וְהַתְּשׁוּבָה. וּבַתּוֹרָה בְּרָא אֶת הָעוֹלָם, שְׁנֹאמַר ה' קִנְיִי וְגו'. וְזֶהוּ בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, רְצוֹנוֹ לֵאמֹר עִם רֵאשִׁית, שֶׁהִיא הַתּוֹרָה, בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בֹּא וְרֵאֵה כִּמָּה הַפֶּרֶשׁ יֵשׁ בֵּין הַתּוֹרָה וְהָעוֹלָם, שֶׁהָעוֹלָם נִבְרָא בְּשֵׁשֶׁת יָמִים, וְהַתּוֹרָה בְּאַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לֵילָה.

רַבִּי יוֹחָנָן הָיוּ אֲזִיל מְקַסְרִי לְלוּד, וְהֵיךְ מְטִייל עֲמִיָּה ר' חֲזִיָּא בַר אֲבָא, כִּד מְטוֹ חַד בִּי לְלוּד, וְהֵיךְ מְטִייל עֲמוֹ רַבִּי חֲזִיָּא בַר אֲבָא. כְּשֶׁהֲגִיעוּ לְשֹׁדָה

ומכרתי אותו כדי לזכות בתורה.
בכה רבי חייא בר אבא. אמר לו:
ולמה אתה בוכה? אמר לו: שלא
השארתי לזקנתך כלום.

אמר לו: חייא בני, קלה הוא
בעיניך מה שעשיתי, שהשארתי
דבר שנברא בששה ימים בעבור
דבר שנברא בארבעים, שנאמר
(שמות לד) ויהי שם עם ה' ארבעים
יום וארבעים לילה, וקניתי
דברים גדולים וטובים שאינם
בעולם, והם עצה ותושיה
וחכמה וגבורה, שנאמר (משלי ח)
(יד) לי עצה ותושיה אני בינה לי
גבורה.

בשהיה רבי יוחנן עוסק בתורה,
היו פניו מאירים כזהר השמש.
יום אחד פגש בו רבי יוסי. אמר
לו: ראה פניך זוהרים כזהר
השמש. אמר לו: אינו אלא
שהשעור מאיר לי. קרא עליו
(שופטים ה, לא) ואהביו כצאת השמש
בגבורתו.

רבי יצחק אמר, התורה נקראת
תושיה בתחלה, ואחר כך גבורה,
שנאמר לי עצה ותושיה וגו'.
תדע לך, כי בתחלה נקראת
תושיה, שמתשת כחו של אדם,
מפני שיש לו להלחם עם יצר
הרע, ולכתת כל גופו בבית
המדרש, עד שירגיל אותו
בתורה. כיון שהוא רגיל לעסוק
בתורה, אז יש לו שמחה וגבורה,
שנאמר אני בינה לי גבורה. רוצה
לומר, כשאדם רגיל בתורה
ובחכמה, אז יש לו תפארת. ואיזו
היא גבורה? להלחם מלחמות
ה', שנאמר (במדבר כא, יד) על פן
יאמר בספר מלחמת ה', שם תהא
המלחמה והגבורה.

ובתורה ברא הקדוש ברוך הוא
את העולם, שנאמר (משלי ח, ל)
ואהיה אצלו אמן, אל תקרי
אמן, אלא אמן. וזהו בראשית

חקל, אמר רבי יוחנן, האי הוי ידי, וזבינתיה,
כדי למזפי באורייתא. בכה ר' חייא בר אבא,
אמר ליה ולמה את בכי. אמר ליה, דלא שבקת
לסיבותיך כלום.

אמר ליה, חייא בני, קלה הוא בעיניך מה
דעבדית, דשבקית דבר שנברא בששה
ימים, בעבור דבר שנברא בארבעים יום,
שנאמר (שמות לד כה) ויהי שם עם ה' ארבעים יום
וארבעים לילה וקניתי דברים גדולים וטובים
שאינם בעולם, והם עצה ותושיה וחקמה
וגבורה, שנאמר (משלי ח יד) לי עצה ותושיה אני
בינה לי גבורה.

ר' יוחנן פד הוה לעי באורייתא, הוו אנפוי
זהירין כזהרא דשמשא, יומא חד פגע
ביה ר' יוסי, אמר ליה חמא אנפך זהירין
כזהרא דשמשא, אמר ליה לאו הוא אלא
שמעתא דנהרא לי. קרא עליה (שופטים ה לא)
ואהביו כצאת השמש בגבורתו.

ר' יצחק אמר, התורה נקראת תושיה בתחלה.
ואחר כך גבורה, שנאמר (משלי ח יד) לי עצה
ותושיה וגו', תדע לך כי בתחלה נקראת
תושיה, שמתשת כחו של אדם, מפני שיש
לו להלחם עם יצר הרע, ולכתת כל גופו בבית
המדרש, עד שירגיל אותו בתורה. כיון שהוא
רגיל לעסוק בתורה, אז יש לו שמחה וגבורה,
שנאמר אני בינה לי גבורה, רצונו לומר
כשאדם רגיל בתורה ובחכמה, אז יש לו
תפארת, ואיזו היא גבורה, להלחם מלחמות
ה', שנאמר (במדבר כא יד) על פן יאמר בספר
מלחמת ה', שם תהא המלחמה והגבורה.

ובתורה ברא הקדוש ברוך הוא את העולם,
שנאמר (משלי ח ל) ואהיה אצלו אמן,
אל תקרי אמן, אלא אמן. וזהו בראשית

יְהִי רָצוֹן מִלְפָּנֶיךָ ה' אֱלֹהֵי וְאַלְהֵי אֲבֹתֵי שְׂתַקְנִים בְּנו עֵתָה מִקְרָא שְׁפָתוֹב "וְאִשִּׁים דְּבָרֵי בְּפִי
וּבִצֵּל יָדִי בְּסִיתִיךָ לְנִטְע שְׁמִים וְלִיסָד אֶרֶץ", לְהַעֲלוֹת לְרוּמִם וּלְתַקְנוּ הַרִיסוֹת וְחִרְבוֹת
הַשְׂכִּינָה הַקְדוּשָׁה לְקִשּׁוּט וּפְנִירִפְרָא עֲלָאָה וְלִאֲרַמּוֹן שְׁעַל מְכוּנוֹ יִשָּׁב לְהַחֲזִיר עֲטָרָה לְיוֹשְׁנֵהָ
וְקִים בְּנו מְהֵרָה מִקְרָא שְׁפָתוֹב "וְיִהְיֶה אוֹר הַלְבָנָה בְּאוֹר הַחֲמָה וְאוֹר הַחֲמָה יִהְיֶה שְׁבַעֲתִים
בְּאוֹר שְׁבַעַת הַיָּמִים". וּזְכוֹת הַרְשָׁב"י הַקְדוּשׁ וּבְנו רַבִּי אֶלְעָזָר, וְיוֹתָם בֶּן עֲזִיָּהוּ, יַעֲמוּד לָנוּ
לְתַקְנוּ הָעוֹלָם מִיּוֹם שְׁנִיבְרָא עַד סוּפּוֹ פְרָצוֹנוֹ וְכִרְצוֹן יִרְאִיו. וּבְזְכוֹת הַיִּתְנוּ עֲסוּקִים בְּהַקְמָה
הַזֹּאת, עַל יְדֵה תַתְקָרֵב הַגְּאוּלָּה, וְיִשְׁוַעְתָּה מְהֵרָה תַצְמִיחַ, לְעֵלּוֹי שְׂכִינַת עֲוָנוֹ בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ.
וְיִקְוִים בְּנו מִקְרָא שְׁפָתוֹב "וְיֹאמֶר אֱלֹקִים יְהִי אוֹר", וְיִאֲרַח עֲלֵינוּ אוֹר ה', בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה'
אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד, אֲמֵן נֹצֵחַ סֵלָה וְעַד. (נֶסֶח הַתְּפִלָּה מְתוּבָה לְשׁוֹנוֹ הַקְדוּשׁ שֶׁל רַבִּי חַיִּים וְיִטְאֵל זִיע"א)

מִזְוָה אֲנִי לְפָנֶיךָ הַשֵּׁם אֱלֹהֵי וְאַלְהֵי אֲבֹתֵי שְׂוִיבִיתִנִי לְלִמּוּד וּלְהַגּוֹת בְּסִפֵּר הַקְדוּשׁ הַזֶּה
וְיִהְיֶה עֵילָאָה, וּזְכוֹת הַתְּנָאִים הַקְדוּשִׁים שְׁלִמְדֵנוּ תוֹרָתָם יַעֲמוּד לָנוּ וְלִזְרַעְנוּ וְנִזְכָּה
לְהַבְטַחַת הַנְּבִיא (יְשַׁעְיָה נט, כ-כא) וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְלִשְׁבִי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נָאָם ה'. וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי
אִתְּכֶם אֲמַר יְהוָה רֹחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְדְבָרֵי אֲשֶׁר שְׁמַתִּי בְּפִיךָ לֹא יִמּוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זֶרַעַךְ וּמִפִּי
זֶרַע זֶרַעַךְ אֲמַר ה' מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. וְיִתְקַנִּים בְּנו הַנְּבוּאָה (יְשַׁעְיָה נא, יז) וְאִשִּׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ
וּבִצֵּל יָדִי בְּסִיתִיךָ לְנִטְע שְׁמִים וְלִיסָד אֶרֶץ וְלִאֲמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי אֵתָה. וּבְרַפְתַּ מִשְׁחָה רַעֲיָא מְהִימְנָא
תַתְּגַלָּה בְּמְהֵרָה דִּידֹן, ה' בְּדֵד יִנְחֵנוּ וְאִין עֲמוֹ אֵל נִכְר, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לְבָנוּ וְתַגֵּל נִפְשָׁנוּ
בִּישׁוּעָתְךָ בְּאַמְתָּ בְּאֲמֹר לְצִיּוֹן מְלֶךְ אֱלֹקֶיךָ, בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אֲמֵן וְאֲמֵן. (סיד ה')

אֶלְהִינֵנוּ וְאַלְהֵי אֲבֹתֵינוּ מְלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ טוֹב וּמְטִיב הַדָּרֵשׁ לָנוּ. שׁוּבָה אֵלֵינוּ [עֲלֵינוּ]
בְּהִמּוֹן רַחֲמִיךָ בְּגִלְל אֲבוֹת שְׁעָשׂוֹ רְצוּנָה. בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבִתְחִלָּה וְכוּן מִקְדָּשְׁךָ עַל
מְכוּנוֹ. וְהִרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוּ וְשִׁמְחָנוּ בְּתַקְנוֹנוּ. וְהִשָּׁב שְׂכִינְתְּךָ לְתוֹכּוֹ, וְהִשָּׁב פְּהִינִים לְעַבְדֶּיךָ וְלְוִיִּים
לְדוֹכְנֵם לְשִׁירִם וְלִזְמִירִם. וְהִשָּׁב יִשְׂרָאֵל לְנוֹיֵהֶם. וּמְלָאָה הָאֶרֶץ דְּעָה אֵת ה' לִירְאָה וּלְאַהֲבָה
אֵת שְׁמֶךְ הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא אֲמֵן בְּנו יְהִי רָצוֹן. (ס"ת).

הַקְדִּישׁ לְעֵלּוֹי הַנְּשָׁמָה: הַקְדִּישׁ הַזֶּה הוּא שֶׁבַח גָּדוֹל לְבוּרָא עוֹלָם עַל כֵּן יֵשׁ בְּזֶה עֲלֹי נְשָׁמָה גָּדוֹל
לְנִפְטָר בְּמִיחָד בְּזֶה שְׁגוֹרִם לְצַבּוֹר לְעֻנוֹת אֲמֵן, שֶׁהוּא עֲלֹי נְשָׁמָה גָּדוֹל עַד מֵאֵד וְנַחַת רוּחַ
לְנְשָׁמָה. מְלִבֵּד מֵה שְׁמַצִּיל אֵת הַנִּפְטָר מִדִּינָה שֶׁל גִּיהֶנֶם. מְעַלָּה אוֹתוֹ בְּדִרְגוֹת נוֹסְפוֹת בְּגֵן
עֲלִין (עֲלִין בְּחַיִּים שְׁכַת לֹמֶר כָּל לֵיל שְׁכַת קְדִישׁ אֶפִּילוֹ אַחֵר מֵאֵה שָׁנָה שְׁעוּלָה מְעַלָּה מְעַלָּה, וְעִ"ע פְּלָא יוֹצֵץ).
מְעַלָּת לִימּוּד הַזוֹהָר לְעֵלּוֹי הַנְּשָׁמָה: פְּתוּבוּ הַמְקַבְּלִים: לִימּוּד הַקְּבִלָּה וְהַזְהָר (תּוֹרַת הַרְשָׁב"י) יֵשׁ
בוֹ תוֹעֲלָת לְנְשָׁמָה יוֹתֵר מִשְׁאֵר לְמִוּדִים. כִּי לְכֹן נִקְרָא זוֹהָר שֶׁהוּא מְזַהֵר הַנְּשָׁמָה... וּבַיּוֹם שְׁבַת
קוֹדֶשׁ שְׁשָׁעָה אַחַת לִימּוּד הַזוֹהָר שְׁוֹנָה אֶלֶף שָׁנָה, וּבִשְׁמִחָה מְלִיּוֹן שָׁנָה עָלֵי לְהַשְׁתַּדֵּל יוֹתֵר
בְּלִימּוּד הַזוֹהָר"ק כִּי הוּא מְבַחֲנִית הַיּוֹם, קְדוּשׁ הוּא לְאַלְהֵינוּ... וּמֵה גְדֻלָּה מְעַלָּת לִימּוּד הַזוֹהָר
הַקְדוּשׁ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים וּבְמִיחָד בְּיוֹם הַקְדוּשׁ יוֹם הַשְׁבַּת שְׁאִין עָרָךְ לְהַשְׁתַּדֵּל, וּבְנִדְאִי לְמִוּדוֹ
בְּעַד עֲלֹי נְשָׁמָה אֲבִיו אוֹ אִמּוֹ ע"ה, אִין קֹץ לְמַעַלְתּוֹ וְאִין קֹץ לְעֵלּוֹי נְשָׁמָה אֲבִיו אוֹ אִמּוֹ ע"ה,
וּמַעַטְרִים לְנְשָׁמָה בְּעֲטָרָה וּלְבוּשׁ מִיחָד בְּזְכוֹת לְמִוּדוֹ. וְכֵן לְחַמִּי וְחַמּוֹתוֹ ע"ה (וְעִין קִב הַיִּשָּׁר) וְהַבְּהָ
וְשִׁכְרוּ אוֹתוֹ, כְּפוֹל וּמְכַפֵּל שְׁבַעֲתִים, בְּבַחֲבִינַת מְכַבְּדוֹ בְּמוֹתוֹ וְכוּ', (וְעִין פְּלָא יוֹצֵץ עָרָךְ כְּבוֹד אֲבִי וְאִמִּי).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמנ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ
וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמנ) בְּחֵיכּוֹן וּבְיוֹמִיכּוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאָמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמָיָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (אמנ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תַּשְׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָא דְאַמִּירִין בְּעֶלְמָא וְאָמְרוּ אָמֵן: עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְּעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הָדִין וְדִי בְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וּלְהוֹן וּלְכּוֹן חֵנָא וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרִי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאָמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבַע וַיִּשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְשִׁיזְבָּא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וְסְלִיחָה וְכַפָּרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לָנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן: (אמנ) עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן: (אמנ)

הַשְׁבֵּכָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרִי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמַצּוֹתָיו חָפֵץ מְאֹד: הַמֵּרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יַחוּס וַיַּחְמוֹל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְּאַתְפָּטֵר מִן עֲלְמָא הָדִין כְּרַעוּת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלָיו. וַיַּחוּס וַיַּחְמוֹל עָלָיו. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירָהוּ בְּצֵל כְּנָפָיו וּבִסְתֵר אֶהְלֹו לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ. וּלְקַץ הַיָּמִין יַעֲמִידָהוּ. וּמִנְחַל עֲדָנָיו יִשְׁקָהוּ. וַיַּצְרוֹר
בְּצִרוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וַיִּשִּׁים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וַיִּלְוֶה אֱלֹו
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יִהְיֶה שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִּים עַמּוֹ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְׁבֵּכָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִּל מִי וּמִצָּא, וְרַחֵק מִפְּגִינִים מְכַרָּה: שֶׁקֶר חֲחֹן וְהֶבֶל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יֵרָאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל: תְּנוּ לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ, וַיִּהְלֹוהּ בְּשַׁעְרִים
מְעֻשִׂיָּה: הַמֵּרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יַחוּס וַיַּחְמוֹל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וּנְשָׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְּאַתְפָּטֵר מִן עֲלְמָא הָדִין כְּרַעוּת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְּלַךְ בְּרַחֲמָיו יַחוּס וַיַּחְמוֹל עָלֶיהָ. וַיִּלְוֶה אֱלֹו
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יִהְיֶה שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בָּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבתתא ונחתתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באוריתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא חנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום בברומיו הוא ברחמי יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אגא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוני בן פלוני) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכך הקדושים והטהורים להוליכו ולהשיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים בכבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערכה שנתך, ותשמר אותו מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לדשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדד ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אגא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלונית בת פלונית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכך הקדושים והטהורים להוליכה ולהשיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים בכבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערכה שנתך, ותשמר אותה מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לדשן עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדד ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

זוהר

הרקייע

ומצד־יְקִי הַרְבִּים
כְּכֹכְבִּים לְעוֹלָם וְעַד

(דניאל יב)

[illegible]